

**in het
Hart
van de
Beat**

**Doe
of
sterf**

Maurits van Huijstee

kluitman

Nur 283 / W092001

Bisac JUV031040 / JUV023000

© Uitgeverij Kluitman Alkmaar B.V.

© MMXX Tekst: Maurits van Huijstee

Vormgeving omslag: Sanneke Prins, Sproud Amsterdam

Opmaak binnenwerk: Studio L.E.O.

Alle rechten voorbehouden, inclusief het recht van reproductie
in zijn geheel of in gedeelten, in welke vorm dan ook.

kluitman.nl

mauritsvanhuijstee.com

BIJ KONINKLIJKE BESCHIKKING
HOFLEVERANCIER

Ik ben al twee keer verdwaald op weg naar mijn nieuwe school. Het is best wel ver. En zo lang kan ik me gewoon niet concentreren.

Dat is niet helemaal waar. Ik kan me supergoed concentreren op muziek, zei mijn moeder altijd. Uren achter elkaar. Ik kan me alleen niet zo goed concentreren op dingen die me niet interesseren.

Ik zoek in mijn telefoon naar de track die ik dit weekend opgenomen heb. Het is mijn eigen rap voor de weg naar school.

‘Donnie... weet je zeker dat je goed aankomt?’

Mijn vader staat in de deuropening van ons nieuwe huisje en kijkt bezorgd. Hij heeft wallen onder zijn ogen. Zijn badjas heeft hij nog aan. Dikke kans dat hij die nog steeds aanheeft als ik straks thuiskom.

‘Komt goed, pap,’ zeg ik en ik klop hem even op zijn arm.

Soms lijkt het wel de omgekeerde wereld: ik stel mijn

vader gerust in plaats van hij mij. Het voelt raar. Ik vraag me af wat mijn moeder ervan had gezegd.

Mijn vader probeert te glimlachen maar dat lukt niet helemaal. Hij mompelt iets van fijne dag, geeft me een klopje op mijn rug en draait zich weer om.

Mijn hond Stumper staat te piepen voor mijn neus. Hij denkt dat hij voor de tweede keer uitgaat. Stumper is niet al te slim.

De zon schijnt, behalve in de Potstraat. De gebouwen zijn te hoog en staan gewoon te dicht op elkaar voor de zon om ertussen te kruipen.

Rotstraat.

Ik kijk om me heen. Ik zie allemaal kinderen die naar school gaan. Ik woon hier nu al een paar weken en ik ken er nog niet een.

Ik pak mijn telefoon, zet een voet op mijn skateboard en start mijn track. Ik luister naar de beat en naar mijn eigen stem, en zet af.

*Goed – je gaat naar links, voorbij die vieze bruine
bunker*

*Die kleur die je doet denken aan de drollen van
Stumper*

*Je gaat naar rechts na die overvolle vuilnisbak
Waar de drolzakjes in gaan – die drollen die jij dus
nooit oppakt*

Naar links na die winkel waar ze een jaar geleden

Met een gestolen auto zo naar binnen zijn gereden
En gewapend met pistolen de kassa hebben
leeggeroofd
Ja zo is jouw nieuwe buurt Donnie! Kijk maar uit waar
je loopt
Dan tweede rechts – voel je die wieltjes trillen in je
billen?
Hoor je je tanden klapperen, voel je je wangen
wapperen?
Dat is dat nieuwe asfalt, dat hebben ze net gelegd
Niet zo prettig natuurlijk, maar goed denk wel dat je
nu wakker bent
Als het weer lekker rolt dan rol je door tot die
graffitimuur
Met die tekening van dat meisje in dat paarse vuur
Met haren als bloemen en vijvers als ogen
Ze is zo mooi, je kunt het bijna niet geloven
Het is gemaakt door G.O.F., je vraagt je af wie dat is
En je hoopt dat het nooit door de gemeente wordt
uitgewist
Nu niet wegdromen Donnie! Je bent bijna bij die
splitsing
Met vier wegen om uit te kiezen, een moeilijke
beslissing
De eerste neem je niet, want dan kom je bij dat ene plein
En daar mag je niet komen Donnie, daar moet je niet
zijn

Da's waar je broer Dylan altijd zat – en da's niet goed
gegaan
Het is jammer dat je niet weet wát hij dan heeft
gedaan
Die tweede da's geen goed idee – dan kom je langs je
oude huis
En je zou het wel willen, maar da's gewoon niet meer
jouw thuis
Die vierde da's waar mama – nou ja je weet wat ik
bedoel
Pak die derde nou maar, dan rol je naar je nieuwe
school toe
Nu is het nog een behoorlijk stukje rechtuit
Door tot aan die boom in de vorm van een peer met
een hap eruit
Dan naar links en dan meteen naar rechts, over de
gracht
Dan weer naar links bij dat stoplicht waar jij nooit op
't groene licht wacht
Je gaat naar links waar die hond staat te blaffen voor
het raam
Dan naar rechts bij dat huis met die hele rare naam
Links, rechts, en dan op 't smalle straatje
Til je je board op, anders raak je vast op dat
zandpaadje
En dan zie je 't liggen, College 't Lange Lint
Bij jou ook wel bekend als College de Natte Wind

*Nu zes lange uren, en dan mag je weer naar huis
Is je telefoon opgeladen? Anders kom je straks
misschien niet thuis*

Ik kijk op mijn scherm: vierendertig procent. Dat betekent dat ik mijn telefoon voor de rest van de dag uit moet doen. Dat wil ik niet, want dan kan ik geen muziek luisteren en niet met mijn klas appen.

Dat moet ik even verbeteren. Ik app niet met mijn nieuwe klas. Ik wil alleen weten wat ze over mij appen.

Mijn duim ligt al op de uitknop. Ik heb nog niet gedrukt.

Moeilijk moeilijk. Ik kijk even naar de deur, of er al iemand staat met de bel.

Plotseling komt er een prachtige motor aanrijden. Een man in een pak stapt af. Hij wil de jongen die achterop zit van de motor tillen, maar die slaat zijn hand geïrriteerd weg.

De man lacht. 'Oké, ik snap het. Je bent een grote jongen, je doet het zelf,' zegt hij.

'Pap!' De jongen kijkt nu nog bozer dan daarvoor. Hij zet zijn helm af. Ik ken hem niet. Hij is nieuw, net als ik een maand geleden.

'Zal ik je naar je klas brengen, Moustafa?' vraagt zijn vader.

'Wat denk je zelf,' bromt de jongen terug.

Zijn vader lacht nog een keer, geeft zijn zoon een klopje op zijn schouder en rijdt toeterend weg.

Moustafa kijkt demonstratief de andere kant op – mijn kant. ‘Wat sta je te kijken? Lijpe tatta.’

‘Tatta’ is een ander woord voor blanke Nederlander. Een scheldwoord eigenlijk.

Nu ben ik in mijn leven al voor heel wat dingen uitgemaakt. Stinkbiet bijvoorbeeld, want mijn achternaam is Van de Biet. Of schele, omdat mijn linkeroog begint te loensen als ik zenuwachtig ben. Maar niemand heeft mij ooit tatta genoemd. En al helemaal geen lijpe tatta.

De bel gaat. Moustafa is al naar binnen. Ik ga snel achter hem aan en zie hem de klas binnenlopen. Mijn klas.

‘Donnie? Kom je ook?’ Mevrouw Bakker, onze mentor en onze docent Nederlands, staat in de deuropening van het lokaal. Ze lacht naar me, met haar ogen. Ook als ik de laatste ben. Alweer.

Moustafa heeft me de eerste twee uur niet één keer aangekeken. Hij heeft eigenlijk niemand aangekeken. Zelfs niet toen hij zich voorstelde. Het enige wat hij doet is boos in zijn schrift schrijven en met zijn vingers op de tafel trommelen. Het klinkt best aardig.

We hebben pauze. Ik heb niet zo’n zin in het plein, want ik heb geen vrienden in de klas. Ik wacht tot iedereen het lokaal uit is en loop dan naar mijn mentor.

‘Mevrouw Bakker?’

‘Lotte.’

Dat is waar ook: we mogen haar bij haar voornaam noemen. Iedere docent op deze school laat zich aanspreken met meneer of mevrouw, maar mijn mentor is niet zo.

‘O, oké, eh... Lotte? Ik voel me niet zo lekker. Ik wil graag binnenblijven en een muziekje luisteren.’

Ik werp een blik op de zak met telefoons, waar mijn telefoon ook in zit, en ik denk aan Empa-T. Dat spreek je zo uit: Em-pa-tie. Hij heeft een nieuwe track, *Doe of sterf*, en ik kan er geen genoeg van krijgen.

‘Ga even zitten, Donnie.’

Ze kijkt me ernstig aan. Lotte heeft leuke ogen. Ook als ze serieus is of streng, dan zie je toch iets glinsteren. Net alsof ze altijd vrolijk is maar het niet altijd wil laten zien.

Vorige week was ze jarig. Ze werd zevenendertig. Ze ziet er alleen niet uit als zevenendertig. Meer als zevenentwintig.

‘Donnie, hoe gaat het met je?’

‘Goed,’ zeg ik. Dat heb ik geleerd van mijn vader. Die zegt altijd dat het goed gaat, terwijl het helemaal niet goed met hem gaat en dan laat iedereen hem weer met rust.

‘Je hebt de hele les bijna niets gedaan.’

Ze kijkt me vriendelijk en geduldig aan. Ik zeg niks. Hoe kan ik uitleggen dat ik na twee zinnen afdwaal?

Dat als ik het woord ‘stromen’ lees, dat ik dan denk aan wat dat in het Engels betekent (flow) en dat ik dan denk aan die keizerlijke flow van Empa-T, omdat zijn zinnen altijd stromen als een rivier? Dat ik dan al zijn teksten in mijn hoofd voorbij zie schieten totdat ik na een tijdje door een giechelend klasgenootje wordt aangetikt omdat ik weer voor me uit zit te staren?

Mijn mentor schraapt haar keel. ‘Donnie... komt het door wat je hebt meegemaakt? Dat je daar veel aan moet denken en je niet kunt concentreren?’

Ik knik snel van ja, want dan ben ik ervanaf. ‘Mag ik nu mijn telefoon?’

Lotte aarzelt even. Dan pakt ze mijn telefoon uit de zak. ‘Niet vergeten, Donnie: maandag heb jij je spreekbeurt.’

Mijn spreekbeurt... vergeten. Ik slik. ‘Waar moet ik het over doen dan?’ vraag ik.

‘Wat jij wilt. Iets waar jij enthousiast over bent. Waar je een beetje blij van wordt.’

Ik denk aan mijn laatste spreekbeurt over honden, toen ik als een kip zonder kop ineens begon te ratelen over ganzen omdat ganzen net als honden je huis kunnen bewaken, en toen moest ik denken aan ganzen die lekker naar het zuiden trekken als het hier te koud wordt en toen vroeg ik me af hoe dat zou zijn, om gewoon naar Spanje te vliegen als je daar zin in hebt en toen had ik ineens een minuut lang niks gezegd.

‘Lotte? Ik kan me niet zo goed concentreren op een spreekbeurt, denk ik.’

Lotte lacht. Maar deze lach is niet de lach waar ik op had gehoopt. Dit is haar leuk-geprobeerd-maar-je-komt-er-toch-niet-onderuit-lach.

Ze kijkt naar mijn etui, waar ik zevenentwintig keer *Empa-T* op heb geschreven.

‘Kijk eens aan... een fan van meneer Touwslager.’

Er zijn weinig mensen die de echte naam van *Empa-T* kennen. Als je die weet, dan ben je a. een fan of b. een nerd.

Lotte is geen nerd. Zou zij...?

Een van mijn klasgenootjes komt binnen met een bloedneus. Lotte springt op om haar te troosten. ‘We kletsen vanmiddag verder op het oudergesprek, oké Donnie?’

Oudergesprek. Ik wist dat ik iets was vergeten. Ik kijk naar mijn tas, naar het voorste vakje, waar een puntje van de brief uit steekt die ik aan mijn vader moest geven... de brief over het oudergesprek.

Ik pak mijn telefoon en stuur een berichtje aan papa dat hij vanmiddag op school moet komen en ik hoop maar dat hij het leest. Daarna doe ik mijn oortjes in, zet *Doe of sterf* op repeat en doe mijn ogen dicht.

2

Mijn vader is dus niet gekomen. En mijn telefoon is leeg. Hij is uitgevallen op vijftien procent. Soms doet-ie dat tegenwoordig. Rotding.

Lotte heeft me een nieuwe brief meegegeven voor een oudergesprek volgende week. Niet vergeten, niet vergeten...

Er is niemand meer op het schoolplein. De zon hangt achter de wolken en het wordt steeds donkerder.

Ik stap op mijn skateboard en begin zuchtend te stappen.

Het eerste stuk ken ik nog wel. Maar als ik aankom bij dat huis met die rare naam begin ik al te twijfelen. Ik kijk of ik ergens een blaffende hond voor het raam zie staan, maar ik zie en hoor niks.

Ik kijk om me heen. Onder de grauwe wolken ziet alles er ineens zo anders uit.

De eerste weg komt me bekend voor. Maar als ik de bocht om ga, zie ik huizen en winkels die ik nooit eerder heb gezien.

Ik stop bij een kruising. Linksaf? Rechtsaf?

Naar links ligt een fietspad met mooi oranje asfalt en heldere witte strepen om tussendoor te slalommen. Die pak ik.

Al snel worden de gebouwen om me heen steeds hoger en wordt het asfalt ruw en grijs. Als ik de bocht om ga, ligt daar ineens een skatebaan met de grootste halfpipe die ik ooit heb gezien. Daarachter ligt een basketbalveldje met een soort tribune erbij, waar wat kinderen op hangen. Op een muur is een meisje met een muts een enorme graffiti-tekening aan het bijwerken. Het is een jongen met een microfoon in zijn hand. Hij komt me bekend voor. Maar dat is niet het enige. De tekening doet me aan iets denken: het meisje met haren als bloemen en vijvers als ogen. Het is dezelfde stijl.

Nieuwsgierig kom ik dichterbij. Ik zeg niks, want ik wil haar niet storen en bovendien durf ik toch mijn mond niet open te doen.

Na een tijdje merkt ze dat er iemand staat te staren. Ze draait zich om, bekijkt me twee keer van top tot teen en geeft me dan een knikje. Het is een beetje een watmoet-je-van-me-knikje.

Plotseling hoor ik muziek. Ik draai me om en zie een groepje jongens dat op het meisje afloopt. De voorste is een dikkerd in een trainingspak. Hij heeft een bril met glazen die zo groot zijn dat ze helemaal over zijn wangen heen hangen. In zijn ene hand heeft hij zijn

telefoon, met zijn andere hand draagt hij een loeigrote box.

‘Spicky! Zet ’m wat harder.’

Ik kijk naar de jongen die dat zei. Het is Moustafa, de nieuwe in mijn klas. Hij heeft zijn nette kleren niet meer aan en draagt nu een hoodie en een broek met gaten erin en knalgele sneakers. Als hij mij ziet, kijkt hij weg en doet net alsof hij me niet kent.

‘Daria!’ roept Moustafa.

Het meisje met de muts stopt met haar kunstwerk en kijkt op.

‘Spicky heeft een nieuwe beat voor me gemaakt. Echt ziek vet, ik ga kaulo hard op die track. Spicky! Laat horen, kill.’

‘Doe ik voor jou, Master Mous,’ bromt Spicky rustig en hij start de beat.

Moustafa wacht even. Van alle kanten van het plein komen kinderen nieuwsgierig aangelopen. Als er genoeg publiek is, roept Moustafa een paar keer ‘ewa’ en ‘oké dan’ en ‘je weet toch’ en begint te rappen.

*‘Yo mensen, ’k moet het kwijt, ben boos van brain tot
aan mijn tenen*

Gister ging ik nog ham, gister had ik nog een leven

Op mijn nieuwe scorro allemaal tatta’s om me heen

Met van die nette truitjes – ai! Ik braak over ze heen!

Ze maken me ziek met hun vieze witte praatjes

*Met hun roze etuitjes en dure pennen in hun laatjes
Ja mijn pa probeert me weg te halen van m'n matties
van het plein
Wil dat ik een nette jongen word, als een hondje aan
de lijn
Wil dat ik pootje geef, denkt dat-ie Master Mous kan
temmen
Kill, je weet toch – Master Mous valt niet te remmen!
Want hier is mijn familie en jullie zijn m'n broers
Ik donder op het Donderplein, met tatta's veeg ik aan
de vloer'*

Iedereen lacht en joelt Moustafa toe. Ook ik sluit me voorzichtig aan bij de kinderen die in een haag om Moustafa en zijn vrienden heen staan. Daria staat schuin voor me. Ze doet haar muts af en gooit haar zwarte haren los. Een zoete geur schiet mijn neusgaten in.

De grootste jongen van de groep stapt naar voren. Zijn huid is zwart als de nacht en het wit van zijn ogen is een beetje gelig. 'Oké, nu ik!' zegt hij ongeduldig.

'Rustig aan, Snake,' bromt Spicky. 'No spang, neef.'
Snake kijkt boos om zich heen. Hij roept een paar keer 'Snake is hier' en dan begint-ie.

*'Master Mous praat mooie woorden over broeders op
het Donderplein*

Maar ik weet niet – weet niet of wij nog wel hetzelfde zijn

Master Mous woont tegenwoordig in een dikke
villawijk
Daar fietst hij tussen rijke tatta's op zijn nieuwe
mountainbike
En die scheuren in zijn broek – die heeft-ie zelf
gemaakt
En waar was je op vakantie? Hier op het plein? Nee –
Amerika!
Ik vraag me af – is Master Mous nog wel zo chill?
Of is hij pussy nu – is hij faker – is hij nep-kill?

Snake rapt als een slang. Hij sist en glibbert tussen de
noten door, het is bijna eng om aan te horen.

Moustafa knijpt zijn ogen fijn en loert met een felle
blik naar Snake. Dan stapt hij naar voren en begint.

'Snake Snake Snake, arme arme jongen toch
Als je gaat rappen, zorg dan dat je eerst je tanden
flost
Poets ze dan meteen, want jij stinkt uit je bakkes, gast
Er komt alleen maar rotzooi uit – alsof je uit je mond
plast
Jij weet niet wat respect is, jij snapt niet waar dat over
gaat
Ik ben geen ander mens omdat ik verhuisde naar een
andere straat
Fietsen met rijke tatta's? Misschien wil je dat zelf wel

